

Economia

L'automatització i el treball

12/06/16 02:00 - CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR, DIRECTOR DE L'ESCOLA DE DOCTORAT I VICERECTOR DE POLÍTICA CIENTÍFICA DE LA UB - **ENRIC I. CANELA**

Fa uns dies l'OCDE va publicar el document *The Risk of Automation for Jobs in OECD Countries* (*El risc de l'automatització del treball als països de l'OCDE*). Un document que reflexiona sobre el futur de mercat laboral com a conseqüència del desenvolupament de l'automatització i la intel·ligència artificial.

Les conclusions mostren que, dels 21, l'Estat espanyol és el tercer estat amb més risc de perdre llocs de treball, un 12% segons aquesta predicció, a causa de la irrupció dels robots. La mitjana dels estats és del 9% i Corea del Sud, la menys afectada, amb un 6%. No resulta difícil imaginar que Catalunya no es trobaria gaire allunyada del que es preveu per a tot l'Estat espanyol.

Aquest estudi, així com diverses reflexions publicades sobre els canvis que previsiblement comportarà la revolució tecnològica, semblen abocar-nos a un missatge de pessimisme que no comparteixo. Al meu parer el missatge és de lectura estàtica. És a dir, si les coses segueixen com ara i "els robots, cada vegada més intel·ligents, colonitzen el mercat", moltes persones aniran a l'atur. S'anirien substituint treballadors per robots i no es crearien nous llocs de treball.

Algunes previsions són certes. Els robots substituiran les persones i aquelles amb menys competències i poc flexibles laboralment no trobaran altres feines perquè les tasques demandaran noves eines i, especialment, més capacitat d'adaptació.

El que això ens indica és que els processos que més es puguin sistematitzar i que siguin assumibles per sistemes intel·ligents, que ho faran millor, no necessitaran mà d'obra humana i les empreses en prescindiran per poder competir.

Una altra conseqüència lògica és pensar que algunes empreses que no puguin introduir determinades millores hauran de tancar o, potser, modificar el seu model de negoci. Hem vist a casa nostra com moltes empreses no gaire grans, incapaces de competir per volum, han transformat la seva activitat introduint amb èxit coneixement en els seus productes.

Una hipòtesi suggestiva és que els treballadors més ben formats i amb més recursos per adaptar-se tindran pocs problemes derivats d'aquest canvi, imparabile i lent. La part creativa de la ment humana serà la competència bàsica dels futurs treballadors.

En la part positiva no podem oblidar la innovació disruptiva. Es crearan nous productes produïts de subproductes de vells sistemes de producció. Estem acostumats a veure la generació de noves necessitats completament impensables fa pocs anys. L'exemple més paradigmàtic és la hipercomunicació que ens fa disposar d'equips que fa uns anys eren completament inimaginables. Les competències més demandades pel mercat tindran a veure amb el tractament de dades i la presa de decisions, així com la resolució de problemes complexos o borrosos.

Una cosa que resulta evident és que el futur immediat no es pot preveure i cal estar preparat per respondre-hi. No és la velocitat del canvi, és l'acceleració del canvi, cada dia més ràpid. Els treballadors actuals ben formats segurament podran adaptar-se i recórrer, si l'edat és l'adequada, a la formació continuada. Podran reciclar-se i seguir en el mercat.

Ments preparades

. Reflexiono sovint com podem fer les coses per tal d'aconseguir una formació prou flexible i unes ments ben preparades per respondre als canvis continus. Els problemes es troben a dos nivells. Un és el que conec millor, el de la universitat. L'altre, el de l'educació familiar, primària i secundària.

Veig que s'estan fent currículums docents, ja per als infants, cada vegada més amplis i que aprofundeixen menys en les bases sòlides per poder incorporar nous coneixements alhora que es redueixen jornades i horaris. Això es contraposa amb el que estan fent països com Finlàndia, Alemanya i Àustria, que recuperen jornades escolars partides mentre aquí s'intenten implantar. No crec que les reduccions horàries ni les jornades contínues tinguin a veure amb criteris pedagògics. Hi veig altres interessos.

És urgent que, sense interessos corporatius, es faci l'anàlisi de quin és el model formatiu, l'estructura global del sistema educatiu català i com combinar-lo de manera ordinària amb la formació contínua per evitar la regressió social. El mercat de treball és el principal lloc de distribució de la riquesa i de la seva fallida depenen la pobresa i la desigualtat social.

Repartir el treball

Model sostenible d'ocupació amb el repartiment del treball. En repartir el treball entre més persones el nombre d'hores que es treballa es redueix per poder ocupar més persones amb rendes menors. Assolir en tots els casos, almenys, la renda mínima d'inserció implicaria un cost empresarial més alt.

Els llocs de treball perduts per l'automatització es poden combatre amb la capacitat d'adaptació. Foto: ARXIU.

Una cosa que resulta evident és que el futur immediat no es pot preveure i cal estar preparat per respondre-hi. No és la velocitat del canvi, és l'acceleració del canvi, cada dia més ràpid. Els treballadors actuals ben formats segurament podran adaptar-se i recórrer, si l'edat és l'adequada, a la formació continuada. Podran reciclar-se i seguir en el mercat

Enric I. Canela

Altres articles de l'autor

10/07/2016 **Europa sense el Regne Unit?**

08/05/2016 **Societat digital i Universitat**

Més articles ...

Darrera actualització (Diumenge, 12 de juny del 2016 02:00)

Publicat a

L'econòmic 12-06-2016 Pàgina 39

DESA LA NOTÍCIA A:

Des del **registre** pots veure i gestionar totes les notícies desades i de les que en fas seguiment.